

ประมวลเอกสารการนิเทศการศึกษา

ฉบับที่ ๑

จัดทำขึ้นโดย

หน่วยศึกษาในเทศก กรมการฝึกหัดครู
กระทรวงศึกษาธิการ

รวบรวมและแก้ไขใหม่

พ.ศ. ๒๔๕๘

คำนำ

วิชาการศึกษาหรือที่เราเรียกกันว่า “วิชาครู” นั้นเป็น ศาสตร์ ทักษะ
เชิงเคราะห์เข้าไว้ในบรรดาศาสตร์ทั้งหลายในโลกที่ ต้องการการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง
แกไขอยู่เสมอให้สอดคล้อง เพื่อให้ทรงคุณค่าของศาสตร์ โดยแท้จริงได้ การ
ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงย่อมกระทำกันได้ด้วยหลายกตวิธี และการเขียนเอกสาร
ให้อ่านก็เป็นวิธีหนึ่งที่น่าสนใจ เอกสารที่ประมวลไว้ในหนังสือเล่มนี้
ถึงสิ่งต่าง ๆ ในวงการศึกษายุคใหม่ทั้งศึกษานานาชาติ ผู้เรียบเรียงคิดว่าสมควรจะ
เสนอให้ผู้ที่อยู่ในวงการศึกษารวบรวมและพิจารณา ถ้าเห็นว่าดีมีประโยชน์
ก็จะได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่อาชีพครู ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม เอกสาร
เหล่านี้ความจริงได้พิมพ์ออกแจกจ่ายไปยัง โรงเรียนฝึกหัดครูและโรงเรียนมัธยม
ศึกษาในสังกัดกรมวิสามัญศึกษาครั้งหนึ่งแล้ว ทั้งนี้โดยความเห็นชอบของทาง
ราชการเจ้าสังกัด แต่ปรากฏว่าความต้องการจากแห่งต่าง ๆ ทั้งทางราชการ
และส่วนตัวยังมีมาก จึงได้แก้ไขและรวบรวมขึ้นเป็นเล่มใหม่ให้กระจัดกระจาย
จริงอยู่เรื่องราวในเอกสารเป็นเรื่องราวที่คัดัดแปลงเรียบเรียง มาจาก หนังสือ
วิชาการศึกษาต่างประเทศ(สหรัฐอเมริกา) บ้าง คัดแปลงเรียบเรียงจากประสพ
การณ์ของผู้ที่ได้ไปเรียนวิชาการศึกษาในต่างประเทศ (สหรัฐอเมริกา) บ้าง จึง
อาจเป็นเครื่องชวนให้ท่านผู้อ่านคิดสงสัยว่า ก็เมื่อเป็นเรื่องของเขา จะให้เขา
มาใช้กับของเราจะเป็นการถูกต้องหรือ จึงใคร่จะขอชี้แจงว่า อาหารที่ร่วย
อย่างหนึ่งนั้น ท่านจะเรียกมันว่า ชีสทอดก็ตาม กุนเชียงก็ตาม หรือไส้กรอก

กับกับปลาแนมก็ตาม เนื้อแท้ที่ทรงสรรพคุณในอาหารวิธยาอย่างเดียวกัน
จะมั่วว่าอย่างไร ทำจากไหน มันไม่สำคัญมิใช่หรือ

หน่วยศึกษานิตเทศกมนำที่ที่จะต้องแสดง ความชอบคุณไว้ ณ ที่นออย่าง
น้อย ๓ ครั้ง ครั้งหนึ่งคือขอบคุณศึกษานิตเทศก ผู้ได้เรียบเรียงเอกสารต่าง ๆ
จนเป็นวิทยาทาน ครั้งที่สองคือขอบคุณกรมการฝึกหัดครูที่ให้อนุญาตในการ
เผยแพร่วิทยาทาน ครั้งสุดท้ายคือจะขอบคุณท่านผู้อ่าน ถ้าได้กรุณาชักชวน
ข้อบกพร่องผิดพลาดอันน้อยอยู่ในบรรณวิสัย

หน่วยศึกษานิตเทศก

กรมการฝึกหัดครู

พฤษภาคม ๒๔๕๘

สมาคมอ่านหนังสือ

โดย

นายก้อ สวัสดิ์พานิชย์

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมวิสามัญศึกษา
พิมพ์แจกโรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนฝึกหัดครู
ของกรมวิสามัญศึกษา

เอกสารการนิเทศการศึกษา

๑ กรกฎาคม ๒๔๕๗

ลมาคมอ่านหนังสือ

การอ่านหนังสือเป็นกิจกรรมที่ควรทุกคนยอมมองเห็นประโยชน์ แต่เป็นกิจกรรมที่ควรเราส่วนมากมักจะไม่ค่อยให้ความสำคัญแก่นักเรียนของคนอย่างเต็มที่
ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะครูเข้าใจว่า ที่สอนอยู่ทุกวันนี้ได้ส่งเสริมให้นักเรียนอ่าน
มากพอแล้ว ถ้าจะกล่าวอย่างตรงไปตรงมา ครูของเราแทบจะไม่ได้ให้ความ
ช่วยเหลือแก่นักเรียนในเรื่องนี้เลย การที่ครูสอนอ่านโดยให้นักเรียนทงชน
เปิดหนังสือหน้าเดียวกัน บอกให้นักเรียนคนหนึ่งลุกขึ้นอ่านออกเสียงให้เด็ก
อื่นติดตามไปด้วย ถ้าอ่านผิดครูก็แก้ไข ถ้าอ่านถูกก็ผ่านไป เมื่อจบตอนหนึ่งแล้วก็
ให้คนอื่นอ่านต่อไป บางทีครูก็อธิบายให้ฟัง บางทีก็ไม่อธิบาย กิจกรรมเช่น
นี้ส่งเสริมให้เกิดทักษะ ทักษะคิด และนิสัยที่ดีในการอ่านได้น้อยเหลือเกิน

ผู้เขียนมิได้ปรกปรังว่าครูของเราสอนเช่นนี้ทุกคน แต่ครูส่วนมากสอนโดย
วิธีนี้ บางคนอาจจะกล่าวว่า ถึงสอนโดยวิธีนี้เด็กก็สอบได้ได้ แต่การสอบได้
ได้ของเด็กไม่ควรจะเป็นจุดประสงค์อย่างเดียวของครู ครูย่อมหวังจะให้เด็กเรียน
ของคนเค็มโตขึ้นเป็นพลเมืองผู้รอบรู้ของประเทศชาติ การสอนแค่เพียงเท่า
นี้ย่อมจะไม่เพียงพอ

เด็กย่อมมีความอยากรู้อยากเห็น ถึงแม้ครูจะไม่ค่อยได้ส่งเสริมให้เด็กไป
อ่านหนังสืออื่น เด็กก็จะไปอ่านเอาเอง แต่การปล่อยให้เด็กอ่านหนังสือเอาเอง
โดยไม่มีการเป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือย่อมมีโทษมากกว่าคุณ ดังที่ครู
หลายท่านได้แสดงความเป็นห่วง และผู้ปกครองหลายคนได้ยกบาปอนันให้แก่

คร เป็นบทเคียดรอนทอไป จนถึงกบมการวพากษ์วิจารณ์ในหน้าหนังสือพิมพ์
อย่างรุนแรง

เรื่องที่เราได้นิพนธ์มาจนถึงจุดประสงค์ของการสอนอ่าน บางที่เราอาจจะ
แก้ไขข้อบกพร่องให้ดีขึ้นได้ ผู้เขียนจะต้องคงจุดประสงค์ของการสอนอ่านเอาเรื่อง
หรือการสอนวรรณคดีในชั้นมัธยมศึกษาไว้อย่างกว้าง ๆ ดังนี้

ก. ทักษะในการอ่าน

๑. เพื่อให้เด็กอ่านได้ถูกต้องแจ่มแจ้ง และเข้าใจความหมายของเนื้อเรื่อง
ที่อ่านได้ถูกต้อง
๒. เพื่อให้เด็กรู้จักเก็บใจความจากเนื้อเรื่อง ที่อ่านได้โดยเรียงลำดับ
เหตุการณ์ได้ถูกต้อง
๓. เพื่อให้เด็กรู้จักค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ

ข. ทักษะคิดทบทวนในการอ่าน

๑. ให้เด็กสนใจในหนังสือและรู้จักคุณค่าของหนังสือ
๒. ให้เด็กเข้าใจอย่างชัดแจ้งว่าการอ่านเป็นเครื่องมืออย่างดีในการ
แสวงหาความรู้และความบันเทิงใจ
๓. ให้เด็กเข้าใจว่าการอ่านเป็นกิจกรรมที่ตนจะต้องทำอยู่เสมอ

ค. นิสัยที่ดีในการอ่าน

๑. ให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านเป็นประจำ
๒. ให้เด็กรู้จักรักษาหนังสือให้อยู่ในสภาพที่ดี
๓. ให้เด็กมีนิสัยอ่านหนังสือด้วยวิจารณญาณ

ถ้าสมมุติว่าท่านเห็นด้วยกับจุดประสงค์ทั้งสามนี้ การสอนของท่านย่อมจะ

ต้องขยายขอบเขตออกไปให้กว้างขวางกว่าเดิม แทนที่จะให้เด็กอ่านออกเสียง
ในชั้นอย่างเดียว ครูจะต้องสอนให้เด็กอ่านในใจตามคำฟัง เพราะการอ่านในใจ
นั้นทำให้เด็กอ่านหนังสือได้รวดเร็วขึ้น แทนที่ครูจะให้นักเรียนอ่านหนังสือ
เล่มเดียวกัน หน้าเดียวกันทั้งชั้น ครูจะต้องให้เด็กอ่านตามความสนใจและ
ความสามารถของเขา โดยครูไม่เข้าไปกระเกณฑ์บังคับ แทนที่ครูจะเป็นผู้อธิบาย
และย่อเนื้อความในหนังสือให้แก่เด็ก ครูต้องปล่อยให้เด็กได้ทำสิ่งเหล่านี้โดย
ตนเอง ครูเป็นแต่เพียงผู้ให้คำแนะนำเพิ่มเติมเท่านั้น

ด้วยเหตุที่การสอนของเราต้องแบ่งเป็นชั่วโมงและวิชาตายตัว ครูย่อมจะ
จัดกิจกรรมในการอ่านให้ยืดหยุ่นได้ยาก แต่กรรมทางออกโดยจัดตั้งสมาคม
อ่านหนังสือ (Reading Club) ขึ้นในชั้นหรือในโรงเรียนของคน ผู้เขียนขอเสนอ
โครงการจัดตั้งสมาคมดังนี้

ขอบเขตของสมาคม

สมาคมอ่านหนังสือดังกล่าวมานี้ ครูจะจัดให้อยู่ในวงแคบภายในชั้น
เรียนแต่ละชั้น หรือจะจัดให้ขยายวงกว้างจนเป็นสมาคมของโรงเรียนก็ได้
การจัดรูปสมาคมต้องอย่างนุ่มนวลและข้อเสียต่างกัน ดังจะเสนอให้ท่านพิจารณา
ต่อไป

สมาคมของชั้นย่อมหาหนังสือให้พอเพียง แก่ความต้องการของเด็กได้ยาก
ถ้าจะอาศัยหนังสือในห้องสมุดของโรงเรียนก็น่าคิดว่าจะไม่พอเพียง เพราะ
ห้องสมุดของโรงเรียนส่วนมากเป็นห้องสมุดขนาดเล็ก ถ้าครูทุกชั้นตั้งสมาคม
ในห้องเรียนของตัวเอง เด็กก็อาจจะไปรุมยืมหนังสือจนหมด แต่การจัดสมาคม
ประจำชั้นนั้นผลตกคือ งานของครูจะง่ายเพราะขอบเขตของความสนใจและ

ระดับของความสามารถของเด็กย่อมไม่กว้างขวางเกินไป ครูพอจะให้ความ
ช่วยเหลือแก่นักเรียนทุกคนได้ทั่วถึง

สมาคมของโรงเรียนนันทมิตรตรงที่ครูใหญ่อาจจะได้เงินบำรุงห้องสมุด
ของโรงเรียนมาทุ่มเทซื้อหนังสือได้คราวละมาก ๆ ถ้ามีเงินไม่มากนัก ครูใหญ่
อาจจะให้บรรณารักษ์ ไปติดต่อขอยืมหนังสือจากห้องสมุดอื่นมาเพิ่มเติมก็ได้
แต่สมาคมของโรงเรียนนี้ประกอบด้วยเด็กหลายชั้น ระดับของความสามารถ
ของเด็กแตกต่างกันมาก ถึงจะมีครูให้ความช่วยเหลือหลายคนก็ยากที่จะ
ประสานงานกันได้ นอกจากนี้ประเภทของความสนใจของนักเรียนก็ยิ่งแตก
ต่างกันมาก ครูอาจจะได้รับความสนใจในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันใน
หมู่ของนักเรียน

ผู้เขียนมีความเห็นว่าถ้าจะเอางานที่จดง่าย และให้ได้ประโยชน์แก่เด็ก
ทุกคนแล้ว ครูควรจะทำเป็นรูปสมาคมประจำชั้น

สมาคมชั้นควรทำในชั้นใด

ครูควรจัดตั้งสมาคมอ่านหนังสือในชั้นต้นเด็กโตพอประมาณคือ เด็กควร
จะโตพอที่จะอ่านหนังสือได้คล่องแคล่วพอสมควร ส่วนมากเขามักจัดตั้งในชั้น
ประถมปีที่ ๓ ขึ้นไป แต่ทั้งนี้ควรระวังคำนึงถึงหนังสือและนิยายสารพัดที่ขายในตลาด
ด้วย ถ้าจะตั้งสมาคมสำหรับชั้นใด ครูจะต้องสืบดูให้รู้แน่ว่าในตลาดมีหนังสือ
ที่เด็กชั้นนั้นจะอ่านได้

ผู้เขียนเห็นว่าเมื่อพิจารณาตลาดหนังสือและเด็กของเราแล้ว ครูควรจ
จัดตั้งสมาคมชั้นต้นตั้งแต่ชั้นมัธยมปีที่ ๓ ขึ้นไป

ใครควรเป็นสมาชิก

สมาชิกของสมาคมได้แก่นักเรียนในชั้นซึ่งสนใจในการอ่านหนังสือ และ
สมัครใจจะเป็นสมาชิกของสมาคม ความสมัครใจเป็นของสำคัญ ถ้าครู
บังคับให้นักเรียนทุกคนเป็นสมาชิก นักเรียนบางคนอาจจะไม่เต็มใจด้วยเหตุ
ผลบางประการก็ได้

ถึงแม้ครูจะปล่อยโดยเสรีว่าใครจะเลือกเป็นสมาชิก หรือไม่เลือกได้
ผู้เขียนเข้าใจว่า เด็กทุกคนคงสมัครเป็น เพราะเด็กมีธรรมชาติอยากเข้าพวก
เข้าหมู่อยู่แล้ว

กิจกรรมของสมาคม

ถ้าครูจัดตั้งสมาคมอ่านหนังสือขึ้นในชั้นเรียนของตนแล้ว ครูควรแนะนำ
และส่งเสริมให้สมาชิกได้ทำกิจกรรมต่อไปนี้

๑. อ่านหนังสือ ทั้งจริงข้อของสมาคมกับออกอยู่ชัดเจนแล้ว แต่สมาชิก
ของสมาคมควรจะได้กำหนดลงไปว่า แต่ละคนควรจะได้อ่านหนังสือประมาณ
เดือนละ ๑ เล่ม สำหรับชั้นมัธยม ๑ ส่วนนักเรียนในชั้นสูงขึ้นไปควรจะอ่านได้
มากกว่านั้น

แต่เรื่องจำนวนหนังสือที่อ่านนั้นครูควรคำนึงถึงความสามารถในการอ่าน
ของเด็ก ระดับความยากง่ายของหนังสือ ตลอดจนความยาวของหนังสือประกอบ
ไปด้วย ถ้าเห็นว่าสมาชิกคงจะปฏิบัติตามได้ยาก ครูก็ควร
แนะนำให้ลดมาตรฐานลงบ้าง

๒. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
เกี่ยวกับหนังสือที่ได้อ่านนั้นครูควรจัดขึ้นในเวลาดำเนินการประชุม ซึ่งอาจจะเป็นดีปาท

ละครต้องดีปดาคือละคร หรือเดือนละครก็ได้ แต่ว่าครูหรือสมาชิกจะเห็นสมควร ผู้เขียนขอให้ความเห็น ว่า ครูไม่ควรให้มีการประชุมมากกว่าดีปดาคือละคร และไม่น้อยกว่าเดือนละคร เพราะถ้าประชุมบ่อยเกินไปเด็กจะเบื่อ ถ้าประชุมน้อยเกินไปเด็กจะขาดความสนใจ

สำหรับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน สมาชิกและครูอาจจะจัดให้มีได้ ๒ วิธี และควรจะใช้ทั้งสองวิธีกันไป คือ

ก. ให้สมาชิกที่อ่านหนังสือเล่มใดเล่มหนึ่งจบ มาเล่าเรื่องที่ได้อ่านให้สมาชิกอื่นฟัง การเล่าเรื่องให้เพื่อนฟัง ควรจะเตรียมตัวล่วงหน้าให้ดี ทางทศกรควรแนะนำให้ทำบันทึกย่อประกอบด้วย

เมื่อสมาชิกคนใดเล่าเรื่องเป็นการรายงานต่อชั้นจบลงแล้ว สมาชิกอื่นมีสิทธิที่จะซักถามและขอเรื่องให้วิจารณ์หนังสือเล่มนั้นด้วยก็ได้ การวิจารณ์ควรจะวิจารณ์ง่าย ๆ เช่น อ่านยากหรือไม่ สนุกอย่างไร หรือดีและไม่ดีอย่างไร เป็นต้น

นอกจากจะรายงานและวิจารณ์หนังสือแล้ว เด็กบางคนอาจจะคิดเด็กเอาข้อความที่สนุก ๆ หรือคำประพันธ์ที่ไพเราะมาอ่านให้เพื่อนฟังก็ได้ การอ่านเช่นนี้เป็น การอ่านออกเสียง ซึ่งผู้อ่านควรจะหัดอ่านมาจนต้องแคล่องแล้ว ครูควรจะซักซ้อมการอ่านของเด็กเสียก่อนเพื่อทำให้การอ่านนั้นมีความสุขใจขึ้น จะได้เป็นกำลังใจของสมาชิกอื่น

ข. ให้สมาชิกหลาย ๆ คนหรือทุกคนร่วมกันอภิปรายหนังสือเล่มเดียวกัน หรือปรึกษาหารือกันเกี่ยวกับกิจการของสมาคม การอภิปรายเกี่ยวกับหนังสือ

นั้นควรจะทำต่อเมื่อเด็กส่วนมากได้อ่านหนังสือเล่มนั้นแล้ว เพราะเด็กจะได้มี
โอกาสออกความคิดเห็นได้ทั่วกัน

๓. จัดหาหนังสือมาอ่าน เมื่อเกิดเป็นสังคมขึ้นมาแล้ว เด็กแต่ละคน
จำเป็นต้องจัดหาหนังสือมาอ่าน ปัญหาข้อแรกที่จะต้องคิดถึงก็คือควรจัด
หาหนังสือประเภทใด ผู้เขียนขอเสนอแนะว่าหนังสือที่เด็กอ่านนั้นควรจะมีทุก
ประเภท เช่น คำรา หนังสืออ่านประกอบบทเรียน นิทาน นวนิยาย ประวัติศาสตร์
ประวัติบุคคลสำคัญ นิตยสารสำหรับเด็ก หนังสือพิมพ์ และนิตยสารทางวิชา
การบางฉบับ หนังสือเหล่านี้ควรจัดให้มีระดับความยากง่ายต่าง ๆ กัน
เพื่อให้เด็กได้เลือกอ่านตามความถนัดและระดับนิยมของตน

ปัญหาข้อที่สองก็คือ เด็กควรจะใช้เวลาใดสำหรับอ่านหนังสือ ตามรูป
ของสังคมที่จัดขึ้น กิจกรรมของสังคมควรจะเคร่งครัดให้เข้าอยู่ในประเภท
กิจกรรมนอกหลักสูตร ฉะนั้นเด็กควรจะใช้เวลาดำรงจากการเรียนสำหรับอ่าน
แต่บางโรงเรียนในต่างประเทศ เขาจัดเวลาดำรงในระหว่างการเรียนให้เด็กอ่าน
ส่วนเวลาที่ใช้ประชุมสมาชิกนั้นควรจะเป็นเวลาเรียน ซึ่งควรจะให้ยาวประมาณ
๒ ชั่วโมง ทั้งนี้ขอให้ถือว่ากิจกรรมของสังคมอ่านหนังสือเป็นกิจกรรม
นอกหลักสูตรซึ่งส่งเสริมการเรียนของเด็กโดยตรง

ปัญหาข้อที่ ๓ ก็คือ ครูและเด็กจะจัดหาหนังสือมาได้อย่างไร สำหรับ
เรื่องนี้ผู้เขียนคิดว่าทางจะทำได้หลายอย่างคือ

- ก. ขอยืมจากห้องสมุดกลางของโรงเรียนเป็นคราว ๆ ไป
- ข. ให้เด็กเอาหนังสือของตนหรือของผู้ปกครองมาแลกเปลี่ยนกันอ่าน
- ค. ขอยืมจากห้องสมุดอื่น ผู้เขียนไม่ทราบว่าห้องสมุดอื่นจะให้ความ

ร่วมมือเพียงใด แต่เข้าใจว่าทุกแห่งคงให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี ถ้าเข
ทราบถึงกิจการของสมาคม

ง. ทำ Scrap Book จากหนังสือพิมพ์ โดยมากโรงเรียนต่างๆ มักจะ
บอกรับหนังสือพิมพ์เป็นประจำ เมื่อให้เด็กอ่านข่าวหมดแล้วโรงเรียนจะเก็บ
หนังสือพิมพ์เหล่านั้นไว้เฉยๆ ครูและนักเรียนอาจจะไปขอหนังสือพิมพ์เก่าๆ มา
คัดเอาข่าวที่น่าสนใจ หรือความรู้รอบตัวในหนังสือพิมพ์นั้นมาปะติดสมุดเป็น
เรื่องๆ ไป เรื่องเช่นถ้าใครรวบรวมไว้ให้ตกจะเป็นหนังสือขึ้นมาอีกเล่มหนึ่ง

จ. ถ้าเด็กและผู้ปกครองของเด็กเห็นคุณประโยชน์ของสมาคม สมาคม
อาจจะเรียกเก็บเงินจากสมาชิกเพื่อซื้อหนังสือเพิ่มเติมก็ได้ แต่การเก็บเงินนอยา
ทำจนกว่าผู้ปกครองและเด็กจะเต็มใจ โรงเรียนหรือครูอาจจะถูกมองไปในแง่
ที่ไม่ดีได้ง่ายๆ ผู้เขียนขอแนะนำไว้ ๒ อย่างคือ อย่าเรียกเก็บเงินในตอนเริ่มตั้ง
สมาคมอย่างหนึ่ง และไม่ควรเก็บเงินให้มากกว่าเดือนละ ๑ บาท อีกอย่างหนึ่ง

๔. เก็บและรักษาหนังสือ หนังสือที่สมาคมจัดหาไม่ว่าโดยวิธีไหน
ควรจะให้เจ้าหน้าที่บรรณารักษ์ของสมาคมเก็บและรักษาไว้ในห้องเรียน ที่
ถ้าหรับเก็บนั้นควรจะเป็นห้องที่ทำงานได้ง่ายๆ จากตั้งไม้ฉานาหรือเคสไม้อื่น ๆ
หนังสือทั้งหมดไม่ควรเก็บใส่ตู้เหล็กแค ควรจะได้หิ้งไว้ให้นักเรียนไปหยิบมา
พลิกอ่านดูตามสบาย

ส่วนปัญหาหนังสือหายนั้น อาจจะมันเป็นธรรมดา แต่ถ้าทุกคนคิดว่า
หนังสือเหล่านั้นเป็นสมบัติของส่วนรวมแล้ว เชื่อว่าเด็กคงจะไม่ชะโมย ข้อสำคัญ
ขอให้ดำเนินการให้เด็กเห็นว่าตนเป็นเจ้าของสมาคมทุกคนก็แล้วกัน

ส่วนการรักษาหนังสือนั้นควรจะให้เจ้าหน้าที่บรรณารักษ์จัดให้มีบัญชีไว้ให้

เรียบร้อย บัญชีจดไว้ในนครจะตองไวด้วยว่า ยืมหนังสือเล่มใดมาจากห้องสมุด หรือจากสมาชิก และจะครบกำหนดส่งเมื่อใด เมื่อครบกำหนดส่งแล้วก็ควร จดการส่งทันที ส่วนนอกบัญชีหนังสือควรเป็นบัญชีการยืมหนังสือของสมาชิก ซึ่งเจ้าหน้าที่บรรณารักษ์จะต้องจดไว้เมื่อสมาชิกมายืมหนังสือไปอ่าน

การทำบัญชีนครประจำชั้นหรือบรรณารักษ์ห้องสมุดของโรงเรียนควรจะ เป็นผู้แนะนำและสอนให้จนเห็นว่าเด็กทำเป็น จึงปล่อยให้ทำเอง นอกจากนั้น ครูประจำชั้นควรจะสอนให้บรรณารักษ์รู้จักตรวจตราหนังสือว่าแท้ไร คนยืม ไปแท้ไร ยังมีหนังสืออยู่ครบถ้วนหรือไม่

๕. **ซ่อมแซมหนังสือ** หนังสือที่ยืมมาจากทอน หรือที่สมาชิกช่วยกัน ซ่อมหนังสือควรจะช่วยกันรักษาให้ แต่เป็นธรรมดาของหนังสือที่จะต้องมี ฤดูกาลไปบ้าง ฉะนั้นสมาชิกของสมาคมจึงควรจะได้ช่วยกันซ่อมแซมหนังสือ หรือจัดตั้งใหม่เจ้าหน้าที่ประจำสำหรับซ่อมแซมหนังสือ

การซ่อมแซมหนังสือซึ่งเด็ก ๆ จะช่วยกันทำได้ก็มีเช่น การเสริมปกด้วย กระดาษแข็งหรือกระดาษวาดเขียนหนา ๆ การปะหน้าปกด้วยด้ายกอตซ์เทป (Scotch Tape) หรือเอากระดาษทากาวปิด และการดัดเส้นด้ายที่เอะอะๆ ออกจากหน้าหนังสือเป็นต้น

ในเรื่องนี้ขอให้ครูเข้มงวดกวดขันกว่าหนังสือที่ยืมมาจากทอนนั้น เด็กจะต้อง ขออนุญาตจากเจ้าของเสียก่อน ไม่ใช่ตมมือซ่อมเอาเองโดยไม่ได้ออกให้ทราบ ล่วงหน้า

กรรมการของสมาคม

เมื่อสมาคมขึ้นแล้วก็จำเป็นต้องมีกรรมการเป็นธรรมดา กรรมการของ

สมาคมควรให้สมาชิกเลือกตั้งตนเอง แล้วควรจะให้มีการเปลี่ยนตัวทุกภาค
เรียน เพื่อให้สมาชิกทุกคนได้ผลัดเปลี่ยนกันเข้ามาบริหารสมาคมได้ทั่วถึงกัน

ตำแหน่งกรรมการซึ่งควรจะได้เลือกตั้งขึ้นมีดังนี้

๑. ประธาน มีหน้าที่ทรงเป็นประธานในที่ประชุม เป็นผู้บริหารงานของ
สมาคม ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเป็นผู้รับผิดชอบร่วมกันกับเลขาธิการ
และบรรณารักษ์ ในการจัดหาหนังสือมาให้สมาชิกอ่าน

ตำแหน่งประธานสมควรจะให้เด็กเลือกกันขึ้นมาจริงๆ ไม่ใช่ใครแต่งตั้งให้
หรือมอบให้หัวหน้าชนเป็น

๒. เลขาธิการ มีหน้าที่รับผิดชอบ จัดระเบียบวาระการประชุมร่วมกับ
ประธาน และบันทึกรายงานการประชุมอย่างย่อๆ

๓. บรรณารักษ์ มีหน้าที่เก็บและรักษาหนังสือ และจัดหาหนังสือมาให้
สมาชิกอ่าน โดยร่วมมือกับประธานและเลขาธิการ

๔. ผู้ซ่อมแซมหนังสือ มีหน้าที่ซ่อมแซมหนังสือที่ชำรุด โดยไปแจ้ง
ให้เจ้าของหนังสือทราบล่วงหน้าเสียก่อน

๕. ทปรัักษา คุรประจำชนเป็นทปรัักษาของสมาคมโดยตำแหน่งมี
หน้าที่แนะนำให้คณะกรรมการสมาคมให้ดำเนินงานไปโดยราบรื่น และเป็นที่
ปรึกษาในเขตการประชุมสมาชิก หน้าที่ของทปรัักษาจะกล่าวในตอนต่อไปอีก

กรรมการของสมาคมควรมติดทแคงดงผู้ช่วยได้อกอย่างน้อย ๒ คน และ
ควรจะได้กรองประธานไว้บญัดหน้าทเขตาประธานไม่อยู่ด้วย

หน้าที่ของคุร

ถ้าคุรจะจัดตั้งสมาคมอ่านหนังสือชนในชนของตม ภาระของคุรย่อมจะ

หนักขึ้นอีกมาก แต่ถ้าครูหวังจะช่วยเหลือนักเรียนจริง ๆ แล้ว ก็น่าจะยอมรับภาระ
นั้น ๆ โดยทั่วไปแล้วครูควรจะทำหน้าที่เหล่านี้

๑. เป็นผู้จัดตั้งสมาคม สมาคมเช่นนี้จะเกิดขึ้นไม่ได้ ถ้าครูไม่เป็นผู้
ริเริ่มก่อน เรื่องนี้ครูควรระวัง คือไม่เป็นผู้ตั้งให้นักเรียนทำ ถ้าครูเริ่มคน
โดยวิธีนั้นแล้ว ความเป็นประชาธิปไตยของสมาคมก็จะหมดไป ทางที่ดีครู
ควรจะได้เรื่องของสมาคมให้นักเรียนฟัง ถ้าเขาเห็นด้วยก็ช่วยจัดให้ ถ้า
นักเรียนไม่เห็นด้วยก็ให้งดไว้ก่อน การแนะนำเองคนเดียว ผู้เขียนคิดว่าต่างคน
ต่างก็มีวิธีการของตน ฉะนั้นจึงจะไม่กล่าวในที่นี้โดยละเอียด

๒. เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการสมาคม สำหรับหน้าที่นี้ ครูควรจะได้
ได้พบปะกับกรรมการของสมาคมบ่อย ๆ และควรจะต้องสอบถามการทำงานของ
กรรมการแต่ละคน โดยไม่ให้นักเรียนรู้ตัว แล้วกล่าวทางช่วยกรรมการเหล่านั้น
ให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ดีขึ้น

นอกจากนกรรมการแต่ละคนอาจจะมีปัญหาของตน ซึ่งครูควรจะให้ความ
ช่วยเหลือในทุกโอกาส กรรมการทุกคนคงจะไม่สนใจติดต่อหน้าที่ของตน ฉะนั้นครู
จึงต้องคอยปรึกษาปรึกษาให้ดี

๓. เป็นที่ปรึกษาในเวลาประชุมสมาชิก เวลาดำเนินการรายงานการอ่าน
หนังสือ หรือร่วมกันอภิปรายปัญหา ครูควรทำหน้าที่ให้คำแนะนำหรือช่วย
อธิบายข้อความให้กระจ่างแจ้งขึ้น และครูควรจะมีส่วนออกความคิดเห็น
ในการประชุมเหมือนสมาชิกคนหนึ่งด้วย

เมื่อครบหน้าที่มากมายดังกล่าวเป็นทศทองท่า ๒ อย่างคือ ก. เข้าร่วม
ประชุมทุกครั้งที่มีการประชุม ข. พยายามอ่านหนังสือทุกเล่มที่สมาชิกเขา

อ่านกัน หน้าที่ทั้งสองอย่างนี้ ควรจะทำให้สมบูรณ์ ถ้าครูไม่อ่านหนังสือเด็ก
 ขาน ครูก็จะออกความเห็นหรือให้ความแนะนำถูกต้องไม่ได้

๔. เป็นผู้แก้ไขข้อบกพร่องในการอ่านของนักเรียน หน้าที่นี้ครูควรทำ
 เป็นประจำอยู่แล้ว แต่ในเวลาประชุมสมาชิกครุยมิมีโอกาสได้สังเกตเห็นข้อ
 บกพร่องของนักเรียนเพิ่มเติมขึ้น เมื่อครูรู้จักข้อบกพร่องของนักเรียนแต่ละคน
 ครูจะต้องแก้ไขให้ทันที จะทำเพียงเฉยเฉยมิได้ ในการแก้ไขข้อบกพร่องนคร
 วรรจะทำเป็นรายบุคคล และควรจะให้ตรงกับข้อบกพร่องนั้นๆ โดยทั่วไป
 ครูจะพบข้อบกพร่องเหล่านี้

- ก. เด็กไม่รู้จักคำ หรือไม่รู้จักความหมายของคำ
- ข. เด็กจับความหมายของประโยคและย่อหน้าไม่เป็น
- ค. เด็กจับความหมายของเนื้อเรื่องตอนไม่ถูกต้อง
- ง. เด็กเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องผิดพลาด
- จ. เด็กอ่านโดยไม่ได้ใช้วิจารณญาณ
- ฉ. เด็กอ่านออกเสียงไม่เป็น
- ช. เด็กไม่รู้จักย่อเนื้อเรื่องให้สั้นและจดไว้ให้ได้ความ
- ญ. เด็กไม่รู้จักใจความที่สำคัญหรือข้อความที่ไพเราะ
- ด. เด็กขาดประสัผลการอ่านในเนื้อเรื่องตอนอ่าน

ตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเป็นแต่เพียงส่วนหนึ่งของข้อบกพร่องของเด็ก ที่ครู
 จะได้พบและข้อบกพร่องเหล่านี้ครูจำเป็นต้องหาเวลาแนะนำแก้ไขให้แก่เด็กใน
 เวลาเรียน หรือถ้าเห็นสมควรจะแก้ไขหรือสอนเพิ่มเติมนอกเวลาเรียนก็ได้

อุปสรรคของงาน

อุปสรรคของสมาคมชนคนยอมมอย่มากมาย ในท้นจะยกชนมากด่าว่า แต่ส่วนซึ่งเกี่ยวข้องกับวิธีการประชาธิปไตย ผู้เขียนคิดว่าโดยทั่วๆ ไป ครูจะได้พบอุปสรรคต่อไปนี้

๑. นักเรียนบางคนไม่ยอมออกความคิดเห็นในเวลาดประชุม
๒. นักเรียนบางคนแย่งพูดเสียจนคนอื่นไม่มีโอกาสได้พูด
๓. ประธานเป็นเผด็จการ หรือครูเผด็จการเสียเอง
๔. ประธานปล่อยตามบุญตามกรรม หรือครูเป็นชนนเสียเอง
๕. สมาชิกไม่เข้าใจวิธีการประชาธิปไตย

อุปสรรคที่กล่าวมานี้ครุต้องพบเห็นเป็นธรรมดา เพราะกิจกรรมอย่างนี้เป็นของใหม่สำหรับนักเรียนของเรา ครูจำเป็นต้องหาวิธีแก้ไขให้ถูก แล้ววิธีแก้ไขนั้นครูยอมไม่ใช้วิธีเผด็จการ คือครูรับเอางานมาดำเนินการเสียเองทั้งหมด ถ้าครูทำเช่นนั้นสมาคมชนคนยอมมอย่น้อย เรื่องทั้งหมดควรจะเป็นเรื่องของเด็กซึ่งครูคอยให้ความช่วยเหลือโดยใกล้ชิดเท่านั้น

ประโยชน์ของสมาคม

ถ้าทำสมาคมให้ดำเนินตามวิธีการประชาธิปไตยได้สำเร็จ ประโยชน์ที่จะได้รับตอบแทนย่อมมีมากมาย เช่น

๑. ส่งเสริมให้เด็กสนใจในการอ่าน
๒. สร้างให้เด็กเป็นนักอ่านหนังสืออย่างมีเหตุผล
๓. ปลุกฝังความสามารรถ ทศนคติ และนิสัยที่ดีในการอ่านให้แก่เด็กเรียน

๔. เป็นการสอนวิชาการประชาธิปไตยให้แก่นักเรียน

๕. สร้างนิสัยรู้จักรับผิดชอบต่อการงานให้แก่นักเรียน

และประโยชน์อย่างหนึ่ง ซึ่งผู้เขียนคิดว่าเป็นประโยชน์อันใหญ่ยิ่งใน
วงการศึกษา คือ การสอนให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาของตนให้มีประโยชน์ เวลา
ในโรงเรียนส่วนใหญ่ในกรุงเทพฯ ถ้าตั้งเปิดสอนสองภาค ซึ่งจะทำให้เด็กมี
เวลาว่างเพิ่มขึ้น ถ้าครูไม่รู้จักกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งให้เด็กทำในทางสร้าง
สรรค์แล้ว เด็กอาจจะใช้เวลาไปทำกิจกรรมในทางทำลายก็ได้ ขอนขอให้
พิจารณา ดู ถ้าเห็นว่างานไม่หนักเกินไปแล้วก็น่าจะจัดทำ.

